LA SUNO HISPANA ESPERANTO

VALENCIO (HISPANUJO)

La korespondajojn, abonojn kaj ĉiujn aferojn pri la gazeto, oni adresu

Al Sinjoro Direktoro-administranto de

La "Suno Hispana,,

Carniceros, 3

VALENCIA (ESPAÑA)

ĉiumonata ga[...]

[...] de la hispana societo por la

propagando de la lingvo internacia

La
la p
La kvanto

LA SUNO HISPANA

Organo de la Sociedad Española para la propagación del Esperanto

SE PUBLICA MENSUALMENTE

KOSTO DE LA ABONO

En Eksterhispanaj landoj: Unu jaro, tri frankoj, kaj unu numero, **0'30** frankoj, pagataj per papermono, per kambio, aŭ per poŝtmarkoj, el kiu ajn lando.

En Hispanujo: Unu jaro, tri pesetoj kaj unu numero, **0'30** pesetoj, pagataj per mono, per kambio, aŭ per poŝtmarkoj de korespondado.

Oni akceptas la abonojn de kiu ajn dato, sed **nur** *por almenaŭ unu tuta jaro.*

PRECIO DE LA SUSCRIPCIÓN

En el Extranjero: Un año, tres francos y un número, **0'30** francos, en papel moneda, letra ó sellos de cualquier país.

En España: Un año, tres pesetas y un número, **0'30** pesetas, en moneda, letra ó sellos de correspondencia.

Se admiten suscripciones desde cualquier fecha, pero por lo menos de un año.

KOSTO DE LA ANONCOJ

		Paĝo. . . .	4'80
Duono	da	»	2'70
Kvarono	»	»	1'55
Okono	»	»	0'85
Deksesono	»	»	0'50

Tiuj-ĉi kvantoj rilatas al frankoj aŭ pesetoj, laŭ la frenda aŭ hispana loĝejo de la anoncantoj.

Rabatoj da **5, 10** *kaj* **20** *°/₀ en abonoj po tri, ses kaj dekdu anoncoj.*

PRECIO DE LOS ANUNCIOS

		Página.	4'80
$^1/_2$		»	2'70
$^1/_4$	de	»	1'55
$^1/_8$	»	»	0'85
$^1/_{16}$	»	»	0'50

Estas cantidades se refieren á francos ó pesetas, según que los anunciantes residan en el Extranjero ó en España.

Rebajas de **5, 10** *y* **20** *°/₀ en abon[os] por tres, seis y doce anuncios.*

Carniceros, 3—VALENCIA (España)

JANUARO 1905

JARO II.
N.° 13.^A *

LA SUNO HISPANA

Al niaj amikoj

Venkite la malhelpoj kiuj devigis kaj decidis al ni haltigi la publikigadon de nia revuo, ni revenas al la batalado por la propagando de nia kara lingvo, kun sama entuziasmo kaj sama varmegeco kiujn ni havas ĉe la komenco de tiu ĉi gazeto kaj dum ĝia ekzistado.

Plezurege ni montras nian dankecon al la personoj kiuj helpis nin per sia kunlaborado, per siaj abonoj, eĉ nur per sia simpatio. Ili, ĉiuj apogos nian entreprenon kaj favoros la daŭrigadon de l'afero.

LA SUNO HISPANA plenumos la programon kiun ni konigis en la unua numero. Jen estas:

«Nia celo estas tute ne dependenta de iaj ajn ideoj politikaj, religiaj, socialaj, k. t. p. Nur ni celas disvastigi la lingvon internacian Esperanton.»

Bedaŭrindaj eraroj okazis proponojn kaj diskutadojn, ĉar malmultoj esperantistoj celis ŝanĝi la aman kaj saĝan verkon de doktoro Zamenhof. Ni ĉiam batalados kontraŭ tiu ĉi inklino: ĉar ni flankigante se oni povas aŭ ne ĝin plibonigi, nur al doktoro apartenas tion fari, ĉar se pro sia modesteco li ĝin nomis *Esperanto-n*, ni liaj lernantoj deviĝas al ĝi nomi *La Zamenhofa-n Lingvo-n*, ni akceptinte la plenan signifon de la frazo.

La kvanto kaj la kvalito de l'aferoj

A nuestros amigos

Vencidas las dificultades que nos obligaron y decidieron á suspender la publicación de nuestra revista, volvemos á la lucha por la propaganda de nuestra querida lengua, con el mismo entusiasmo y el mismo ardimiento que tuvimos al empezar esta publicación y durante su existencia.

Con muchísimo gusto manifestamos nuestro agradecimiento á las personas que nos han ayudado con su colaboración, con sus abonos, hasta sólo con su simpatía. Todos ellos apoyarán nuestra empresa y favorecerán la continuación de la obra.

LA SUNO HISPANA cumplirá el programa que dimos á conocer en el primer número. Helo ahí:

«Nuestra misión es por completo ajena á toda clase de ideas políticas, religiosas, sociales, etc. Sólo nos proponemos difundir el idioma internacional Esperanto.»

Lamentables equivocaciones han dado lugar á proposiciones y discusiones por pretenderse por unos pocos esperantistas modificar la obra de amor y sabiduría del Dr. Zamenhof. Nosotros siempre lucharemos contra esta tendencia; porque prescindiendo de que pueda ó no mejorarse, sólo al doctor corresponde hacerlo, pues si por su modestia la tituló Esperanto, nosotros, sus discípulos, debemos llamarla *La Zamenhofa Lingvo*, aceptando toda la significación de la frase.

La cantidad y calidad de los asuntos

kiuj forprenas la tutan tempon de nia kara amiko sinjoro Vicento Inglada, senigas al L. S. H. la gravan helpon kiun senĉese li ĝin donis kiel ĝia ĉefredaktoro, sed li ne forlasas nin kaj liaj konsiloj estos atentitoj por ĝia proflto kaj liaj verkaĵoj tre ofte honoros ĝiajn paĝojn.

Ankaŭ la sinjoroj Ayza, Baigorri, Benavente, Codorniu, Duyos, Guinart, Lopez Villanueva, Maclean, Ros, Sánchez Benito, Vidal Llopart kaj Unzaga, oferis al ni sian kunhelpon kiun ni multege ŝatas, ĉar ili estas lertaj esperantistoj kaj sen ĝi ne estus ebla la daŭrigado de la gazeto.

Ni finigas kore salutante ĉiujn niajn legantojn, ni deziras al ili **feliĉecojn dum tiu ĉi kaj multaj jaroj** kaj precipe al nia glora majstro doktoro Zamenhof, al ĉiuj esperantistaj societoj kaj al niaj karegaj kolegoj, la multenombraj revuoj esperantistaj de ĉiuj nacioj.

Augusto Jiménez Loira.

que roban todo el tiempo á nuestro querido amigo D. Vicente Inglada, privan á L. S. H. del importante auxilio que incesantemente le dió en el concepto de su Redactor jefe, pero no nos abandona y sus consejos serán atendidos con provecho de ella y sus escritos muy frecuentemente honrarán sus páginas.

También los Sres. Ayza, Baigorri, Benavente, Codorníu, Duyos, Guinart, López Villanueva, Maclean, Ros, Sánchez Benito, Vidal Llopart y Unzaga nos han ofrecido su concurso que muchísimo estimamos, porque son hábiles esperantistas y sin él no sería posible la continuación del periódico.

Terminamos saludando cariñosamente á todos nuestros lectores, les deseamos **felicidades durante este y muchos años**, y principalmente á nuestro glorioso maestro el Dr. Zamenhof, á todas las sociedades esperantistas y á nuestros queridisimos colegas las numerosas revistas esperantistas de todas las naciones.

Augusto Jiménez Loira.

LETERO DE DOKTORO ZAMENHOF

adresita al sinjoro Michaux, prezidanto de la Grupo de Boulogne

Mi tre ĝojas pro la bona sukceso de la kongreseto Calais-Dover, sed la plej multe mi ĝojas pro la decido aranĝi en 1905 kongreson internacian en Boulogne-sur-mer. Tiu ĉi decido estas, laŭ mia opinio, *tre* grava kaj *tre* utila. Tiu kongreso havos grandegan signifon, kaj se la Bulonjaj esperantistoj bone aranĝos la kongreson, ili alportos al nia afero grandegan servon, plej grandan en la tuta historio de nia afero.

La kongreso estas tiel gravega, ke mi konsilus al niaj Bulonjaj amikoj komencante de nun kaj en la daŭro de la tuta jaro, dediĉi sian tutan atenton kaj labo-

CARTA DEL DOCTOR ZAMENHOF

al Sr. Michaux, presidente del Grupo de Boulogne

Estoy muy contento por el éxito del congresillo de Calais-Dover, pero por lo que más contento estoy es por el propósito de organizar para 1905 un Congreso internacional en Boulogne-sur-mer. Esta determinación es, á mi parecer, muy importante y muy útil. Ese Congreso tendrá gran significación, y si los esperantistas de Boulogne saben organizarlo, prestarán á nuestra causa un inmenso servicio, el más grande en toda su historia.

El Congreso es de tan inmensa importancia, que yo aconsejaría á nuestros amigos de Boulogne que, comenzando ahora y durante todo el año, dedicaran

radon esperantan nur al tiu ĉi kongreso.

Se la kongreso estas bone aranĝita, tiam ĝi ne sole fortege puŝos antaŭen nian aferon en la tuta mondo, sed ĝi povos ankaŭ regule esti ripetata ĉiujare —ĉiam en alia loko—kaj fariĝi por ĉiam «*plej aŭtoritata centro esperantista*», kiun nia afero jam de longe bezonas.

Kvankam por mi persone la alveturo estas tre malfacila, mi tamen streĉos ĉiujn miajn fortojn kaj *mi nepre alveturos.*

Estus bone se la Bulonjaj esperantistoj tuj fondus organizantan komitaton kaj publikigus alvokon en ĉiuj gazetoj esperantistaj.

Mi estas konvinkita, ke ĉiuj Esperantistoj en la daŭro de la tuta jaro, volonte helpados la organizantan komitaton per siaj konsiloj kaj laboroj, por ke la kongreso fariĝu kiel eble plej sukcesa.

Kun kora saluto

via. *Zamenhof.*

toda su atención y labor esperantista solamente á este Congreso.

Si el Congreso se organiza bien, no sólo dará inmenso impulso á nuestro asunto en todo el mundo, sino que podrá también ser con regularidad repetido cada año, siempre en distinto lugar, y convertirse para lo sucesivo en *el más autorizado centro esperantista* que ya hace tiempo necesitamos.

Aun cuando para mí personalmente el viaje es muy difícil, sin embargo aunaré mis esfuerzos é *irremisiblemente iré.*

Bueno sería que los esperantistas de Boulogne enseguida formaran un comité de organización é hicieran una llamada en todos los periódicos esperantistas.

Estoy convencido de que todos los esperantistas, durante el curso del año, voluntariamente ayudarán al comité organizador con sus consejos y trabajos para que el Congreso obtenga el mayor éxito posible.

Con un cordial saludo

De V., *Zamenhof.*

Kongreso Esperantista en 1905

Organizota en Boulogne-sur-Mer de la Franca Societo por la propagando de Esperanto, la Franca Turing-Klubo, la Grupoj de Paris kaj Boulogne-sur-Mer

La Esperantistoj anglaj, germanaj, belgaj, aŭstraj kaj francaj, kiuj ĉeestis en la festoj organizitaj, je ilia honoro, de la Grupoj Calais'a kaj Dover'a la 7an kaj 8an de aŭgusto lasta, decidis kuniĝi denove, la proksiman jaron, en esperantista urbo. Ili elektis Boulogne-sur-Mer.

Doktoro Zamenhof, respondante je la invito de l'tiea Grupo, akceptis veni ĉi tien por prezidi la kunvenon de l'jaro 1905a kaj esprimis la deziron ĉeesti en vera kongreso, al kiu ĉiuj Grupoj de l'mondo estus invititaj.

Congreso Esperantista en 1905

Organizado en Boulogne-sur-mer por la Sociedad Francesa para la propaganda del Esperanto, el Turing-Club francés y los grupos de París y Boulogne-sur-mer.

Los esperantistas ingleses, alemanes, belgas, austriacos y franceses que estuvieron en las fiestas dispuestas, en su honor, por los grupos de Calais y Dover el 7 y 8 de Agosto último, decidieron reunirse de nuevo el próximo año en una ciudad esperantista. Eligieron á Boulogne-sur-mer.

El Dr. Zamenhof, respondiendo á la invitación de aquel grupo, la aceptó para presidir la reunión del año 1905 y expresó el deseo de asistir á un verdadero Congreso al que todos los grupos del mundo fueran invitados.

Vidinte tiun ĉi akcepton kaj la gravecon, kiun ĝi donas al la kunveno projektita, la Grupo Boulogne'a opiniis, ke ĝi ne povas sola organizi tiun ĉi internacian Kongreson. Ĝi sendis alvokon al la Societoj, kiuj partoprenis en ĝia fondo: *la Societo franca por la propagando de Esperanto, la Grupo Pariza kaj la Franca Turing-Klubo.* Tiuj ĉi Societoj triope akceptis plezure doni sian helpon por efektivigi la sukceson de tiu ĉi festo kiu, laŭ la esprimo de doktoro Zamenhof, estos unu el la plej gravaj datoj en la historio de Esperanto.

Ni do petas ĉiujn Grupojn francajn kaj alilandajn, ke ili sendu al ni, kiel eble plej baldaŭ, sian aliĝon, por ke la organizanta komitato povu, kune kun ili, kombini la rimedojn por ellabori la programon de l' Kongreso.—Por la Franca S. P. P. E., *L. de Beaufront.*—Por la Franca Turing-Klubo, *A. Ballif.*—Por la Pariza Grupo, *Carlo Bourlet.*—Por la Bulogne'a Grupo, *A. Michaux.*

Sin turni por la aliĝoj al la Prezidanto de l' Grupo Esperantista en Boulogne-sur-mer.

Ni plezure aliĝas al la ideo kaj metas tiun ĉi gazeton je la ordonoj de la komitato.

En vista de esta aceptación y de la importancia que ella da á la proyectada reunión, el grupo de Boulogne opinó, que no podía por sí solo organizar este Congreso internacional. Ha hecho una llamada á las sociedades que contribuyeron á su formación: *la Sociedad francesa para la propagación del Esperanto, el Grupo de París* y *el Turing-Club francés.* Estas sociedades aceptaron con gusto el dar su concurso para asegurar el éxito de esta fiesta que, según la expresión del Dr. Zamenhof, será uno de los más importantes acontecimientos en la historia del Esperanto.

Pedimos, pues, á todos los Grupos franceses y de otros paises, que nos envien, cuanto más pronto posible, su adhesión, para que el Comite de organización pueda, en unión de ellos, combinar los medios para elaborar el programa del Congreso.—*Por la Sociedad francesa para propagación del Esperanto,* L. de Beaufront.—*Por el Turing-Club francés,* A. Ballif.—*Por el Grupo de París,* Carlo Bourlet.—*Por el Grupo de Boulogne,* A. Michaux.

Diríjanse las adhesiones al presidente del Grupo Esperantista en Boulogne-sur-mer.

Nosotros nos adherimos con mucho gusto á la idea y ponemos este periodico á las órdenes del Comité.

Religia kartludisto [1]

Antaŭ multaj jaroj en urbo Glasgow, ia soldato, nomita Rikardo Lee, estis arestata kaj akuzata antaŭ juĝisto pro ludi kartojn en Preĝejo dum la Diservo. Oni rakontas tion laŭ la sekvanta maniero.

(1) La ludkartaro tie ĉi priparolata estas la angla aŭ franca kiu enhavas 52 kartojn kaj kiun oni uzas por *Whist* kaj aliaj ludoj en ne-hispanaj landoj.

Jugador de cartas religioso [1]

Hace muchos años, en la ciudad de Glasgow, un soldado llamado Ricardo Lee, fué arrestado y acusado ante el juez por jugar á las cartas en la iglesia durante los Divinos Oficios. Se cuenta eso del modo siguiente:

(1) La baraja á que se hace referencia es la inglesa ó francesa, que contiene 52 cartas, y que se usa para el Whist y otros juegos en países no españoles.

Serĝento ĉefigis la soldatojn en preĝejo kaj tie la pastro legis la preĝojn kaj diris la tekston por prediki. Tiuj kiuj havis Biblion malfermis ĝin, sed tiu ĉi soldato havis nek Biblion nek Preĝlibron, sed li prenis el sia poŝo ludkartaron kaj etendis ĝin antaŭ si. Li rigardis unue unu karton kaj poste alian. La serĝento de la roto lin ekvidis kaj ordonis:

—Rikardo, formetu la kartojn! Tiu ĉi loko ne decas por ludi.

—Mi ne zorgas pri tio,—respondis Rikardo.

Kiam finiĝis la Diservo, policisto arestis Rikardon kaj alkondukis lin antaŭ juĝisto.

—Nu—diris la juĝisto—kial vi alkondukas tien ĉi la soldaton?

—Car li ludis kartojn en Preĝejo.

—Nu, soldato, kion vi diras pri tio?

—Mi diros multon, sinjoro, mi esperas.

—Bone, se vi ne senkulpigos vin, mi punos vin severege.

—Mi estis en militiro ses monatojn—diris la soldato, —mi havis nur aron da ludkartoj kaj mi esperas kontentigi vian Moŝton pri la boneco de mia agado.

Tiam etendante la kartojn antaŭ la juĝisto li komencis per la aso:

—Kiam mi vidas la ason, ĝi memorigas min ke estas nur unu Dio. Kiam mi vidas la duon, ĝi memorigas min pri Patro kaj Filo. Kiam mi vidas la trion, tio memorigas min pri Patro, Filo kaj Sankta Spirito. Kiam mi rigardas la kvaron, mi memoras la kvar Apostolojn kiuj predikis, Mateo, Marko, Luko kaj Johano. Rigardante la kvinon, mi memoras la Saĝajn Virgulinojn kiuj havis siajn lampojn pretajn. Ili estis dek, sed kvin estis saĝaj kaj kvin malsaĝaj, kaj tiuj ĉi ne eniris. Kiam mi vidas la seson, mi memoras ke en ses tagoj la Sinjoro elfaris la teron kaj la ĉielon. La sepo memorigas min ke la sepan tagon Dio restadis je la granda verko kiun Li faris kaj benis ĝin. Kiam mi ekvidas la okon mi rememoras la ok personojn justajn kiuj estis savitaj kiam Dio detruis la mondon, nome Noaho kaj

Un sargento estaba de jefe de los soldados en la iglesia, y allí el sacerdote leyó las oraciones y dijo el texto para predicar. Los que tenían Biblia la abrieron, pero este soldado no tenía ni Biblia ni devocionario, sino que tomó de su bolsillo una baraja y la extendió ante sí. Miró primero una carta y luego otra. El sargento de la compañía lo vió y le ordenó.

—¡Ricardo, arrojad las cartas! Este no es sitio de jugar.

—Yo no me ocupo de eso—respondió Ricardo.

Cuando se acabó el Oficio Divino un policía arrestó á Ricardo y lo condujo ante el juez.

—Y bien—dijo el juez,—¿por qué conduce usted aquí al soldado?

—Porque jugaba á las cartas en la iglesia.

—Y bien, soldado, ¿qué dice usted á eso?

—Espero decir mucho, señor.

—Bueno, si usted no se disculpa, lo castigaré severísimamente.

—Llevo en el servicio seis meses—dijo el soldado;—he tenido solamente una baraja, y espero satisfacer á su merced respecto á la bondad de mi proceder.

Entonces extendiendo las cartas ante el juez, empezó por el as.

—Cuando veo el as, me recuerda que hay un solo Dios. Cuando veo el dos, me acuerdo del Padre y el Hijo. Cuando veo el tres, este me recuerda el Padre, el Hijo y el Espíritu Santo. Cuando miro al cuatro, me acuerdo de los cuatro Apóstoles que predicaron: Mateo, Marcos, Lucas y Juan. Mirando al cinco, me acuerdo de las vírgenes discretas que tenían sus lámparas preparadas Eran diez, pero cinco eran discretas y cinco necias, y estas no entraron. Cuando veo el seis, recuerdo que en seis días hizo el Señor la tierra y el cielo. El siete, me hace recordar que el séptimo día Dios se detuvo ante la gran obra que hizo y la bendijo. Cuando diviso el ocho, me acuerdo de las ocho personas justas que fueron salvadas cuando Dios destruyó el mundo, á saber: Noé y su esposa, sus tres hijos y

lia edzino, liaj tri filoj kaj iliaj edzinoj. La naŭo, memoras min pri la lepruloj kiujn la Savinto kuracis. Ili estis dek, sed naŭ neniam dankis Lin. Vidante la dekon, mi memoras la dek Ordonojn kiujn Dio donis al Moiseso skulptitaj sur ŝtona tablo. Kiam mi vidas la reĝon, ĝi memorigas min pri la Granda Reĝo de l' Ĉielo kiu estas nia Dio Ĉiopova. La reĝino pensigas min pri la reĝina de Saba-o kiu vizitis Salomonon, ĉar ŝi estis virino kaj li estis viro. Si kunkondukis kvindek knabojn kaj kvindek knabinojn, ĉiuj vestitaj simile per knabaj vestoj, por ke la Reĝo Salomono diru kiuj estas la knaboj kaj kiuj la knabinoj. La Reĝo venigis akvon por ke ili sin lavu. La knabinoj sin lavis ĝis la kubutoj, kaj la knaboj ĝis la manradikoj; tiel la Reĝo Salomono ilin konis.

—Bone—diris la juĝisto—vi priskribis ĉiujn kartojn de la aro esceptinte unun.

—Kiu ĝi estas?

—La fripono—(aŭ lakeo), diris la juĝisto.

—Ankaŭ tiun mi prisbribos, se Via Moŝto ne koleros.

—Mi promesas—diris la juĝisto—se vi ne nomas min mem, la fripono.

—La plej granda fripono estas la policisto kiu alkondukis min tien ĉi.

—Mi ne scias—diris la juĝisto—ĉu li estas la plej granda fripono, sed mi scias kiu estas la plej granda malsaĝulo.

—Via Moŝto estas prava; sed mi aldonu ke kiam mi sumas la punktojn kiujn enhavas la kartaro, mi trovas tricentsesdek-kvin, tiom da tagoj kiom enhavas la jaro. Kiam mi sumas la kartojn de l'aro, mi trovas kvindek-du, la semajnoj de unu jaro. Mi trovas dekdu kartojn ilustritajn en la aro, kaj tio prezentas la nombron da monatoj de unu jaro. Tiel. vi vidas ke la ludkartaro taŭgas kiel Biblio, Almanako kaj Preĝlibro.

Esperantigis-N. M.

las mujeres de ellos. El nueve, me recuerda á los leprosos que el Salvador curó. Fueron diez, pero nueve nunca se lo agradecieron. Viendo el diez, me acuerdo de las diez Ordenes que Dios dió á Moisés esculpidas sobre una tabla de piedra. Cuando veo al rey, me hace recordar al gran Rey del cielo que es nuestro Dios Todopoderoso. La reina me hace pensar en la Reina de Sabá que visitó á Salomón, por que ella era mujer y él hombre. Llevó consigo veinte niños y veinte niñas, todos semenjantemente vestidos con trajes de niños, para que el Rey Salomón dijera cuáles eran los niños y cuáles las niñas. El rey hizo traer agua para que se lavaran. Las niñas se lavaron hasta los codos, y los muchachos hasta las muñecas; así el rey Salomón los distinguió.

—Bien—dijo el juez,—ha descrito usted todas las cartas de la colección, excepto una.

—¿Cuál es ella?

—El bribón (ó lacayo)—dijo el juez.

—También esa describiré, si su merced no se incomoda.

—Prometo—dijo el juez—si usted no me nombra á mí mismo, el bribón.

—El mayor bribón es el policía que me ha conducido aquí.

—Yo no sé—dijo el juez—si él es el mayor bribón, pero sé que es el mayor insensato.

— Su merced tiene razón; pero añado que cuando sumo los puntos que contiene la colección de cartas, encuentro trescientos sesenta y cinco, tantos días como contiene el año. Cuando sumo las cartas de la colección, encuentro cincuenta y dos, las semanas de un año. Encuentro doce cartas ilustradas (con figuras) en la colección, y eso representa el número de meses de un año. Así, usted ve que la baraja sirve de Biblia, almanaque y devocionario.

Hispanigis—E. 10.072.

Nova elmontro de la

Teoremo el Eŭlero. (1)

En ĉia poliedro konveksa, la nombro da siaj vertikoj, pli tiu da siaj edroj, malpli tiu da siaj eĝoj, estas egala al du.

Oni konsideru sur la surfaco de la poliedro, poligonan linion fermatan kaj formatan per diversaj kunsekvaj eĝoj de la sama; en tiu ĉi linio, la nombro da vertikoj estas egala al tiu da flankoj (eĝoj de la poliedro).

Se oni malfermas tiun-ĉi per supradirita linio, ĝi restos dismetata en du porcioj. Reprezentante per siaj respektivaj inicialoj la konsideratajn erojn (vertikoj, porcioj kaj eĝoj) oni havos:

$$V+P-E=2$$

En iu ajn el la du porcioj oni konsideru nun malfermatan linion, formatan ankaŭ per kunsekvaj eĝoj, kaj ke komencu kaj finu en vertikoj de la fermata poligona linio antaŭe dirita.

Malfermante nun la porcion per la malfermata poligona linio, ĝi restos dismetata en du porcioj kaj kiel la liberaj ekstremoj de tiu lasta linio estas vertikoj de la fermata antaŭe konsiderita, oni havos en tiu unu eĝo pli ol da vertikoj.

Resumante: per la nova tranĉo la nombro da porcioj pligrandiĝis en unu unuo kaj la de eĝoj en unu unuo pli ol la de vertikoj kaj pro tio staros la egalaĵon

$$V+P-E=2$$

Daŭrigante la saman operacion en ĉiuj porcioj rezultitaj aŭ rezultotaj kaj ankaŭ en tiu forlasita antaŭe, restos fine la porcioj konvertitaj en edroj kaj ankoraŭ estas vera la antaŭa egalaĵo, en kiu P. reprezentas nun la nombron da edroj de la poliedro.

ROMAN AYZA

Leutenanto Colonelo Stabestro de la 6ª divizio kaj doktoro je sciencoj.

(1) Oni permesas la reproduktado.

Nueva demostración del

Teorema de Euler (1)

En todo poliedro convexo, el número de vértices, mas el de caras, menos el de aristas, es igual á dos.

Considérese sobre la superficie del poliedro, una línea poligonal cerrada formada por varias aristas consecutivas del mismo; en esta línea, el número de vértices es igual al de lados (aristas del poliedro).

Si se abre este por dicha línea, quedará descompuesto en dos porciones, y designando los diversos elementos considerados por sus respectivas iniciales (vértices, porciones y aristas), se tendrá

$$V+P-A=2$$

En una cualquiera de las dos porciones considérese una línea quebrada abierta, formada también por aristas consecutivas, y que principie y termine en vértices de la línea poligonal cerrada antes referida.

Abriendo ahora la porción por la línea poligonal abierta, quedará descompuesta en dos porciones, y como los extremos libres de la línea abierta son vértices de la cerrada, resultarán en aquella una arista más que vértices.

Resumiendo: con la nueva sección el número de porciones ha aumentado en una unidad y el de aristas en una unidad más que el de vértices, y por lo tanto, continuará verificándose la igualdad

$$V+P-A=2$$

Continuando la misma operación en cada una de las porciones resultantes y también en aquella de que antes se prescindió, quedarán últimamente las porciones convertidas en caras y seguirá verificándose la igualdad anterior, en la que P. representará ahora el número de caras del poliedro.

ROMÁN AYZA

Teniente Coronel Jefe de E. M. de la 6.ª división y Doctor en Ciencias.

(1) Se permite la reproducción.

Sciigoj

Dum nia haltado malĝojis nin la sciigoj pri la mortoj de gravaj kaj karaj esperantistoj **sinjoroj Lucien Bernot** (Elber No.) kaj **M. G. Vaillant**, el Francujo; kaj **sinjoro Teodor Pjeev**, el Bulgarujo. Ankaŭ tie ĉi, en Valencio, mortis **fraŭlino Mercedes Sancho**. Ni prezentas al iliaj familioj nian tutkorbedaŭron.

Alĝerujo.—*Alĝero*. Sinjoro kapitano Capé, prezidanto de la tiea grupo, anoncas al ni gravan ekspozicion farotan de la Grupo en tiu urbo, okaze la internacia kongreso de Orientaĵistoj kaj Toulon—Alĝera kurado de aŭtomobilaj ŝipetoj, okazontaj dum la printempo 1905.

Manko da loko ne permesas al ni detale esprimi la propagandilajn, broŝurojn, leterojn, gazetojn, k. t. p., kiujn deziras la agema kaj simpatia grupo, sed adresu al ni aŭ plibone al sinjoro Capé, *17, boulevard Gambetta*, *Alĝero*, kaj oni plenumos la dezirojn de la bonvolantaj sendontaj.

Anglujo.—Tie ne ĉesas la sukcesojn kaj niaj senlacigaj anglaj samideanoj klopodas por la plena venko de nia afero en ilia lando.

La sinjoro sekretario de la Londona Klubo sciigas al ni ke la «Brita Esperantista Asociacio» *(British Esperanta Association)* estis fondita per ĝenerala kunveno kiu okazis en Essex Hall (Strand). Ĝis nova sciigo oni devas adresi leterojn k. t. p. al H. Clegg (Hon Sec) c/o Mirs Laurence, *14 Norfolk St. Strand, London*.

La ĵurnalo «The Note Book» enhavas ĉiunumere esperantan fakon.

Aŭstrujo.—*Ung. Hradisch*, Esperanta

Noticias

Durante nuestra suspensión nos han entristecido las noticias referentes á los fallecimientos de los importantes y queridos esperantistas **señores Luciano Bernot** (Elber No.) y **M. J. Vaillant**, de Francia; y el **Sr. Teodoro Pjeev**, de Bulgaria. También aquí en Valencia ha fallecido la **señorita Mercedes Sancho**. Ofrecemos á sus familias nuestro sentimiento de todo corazón.

Argelia.—*Argel*. El capitán Sr. Capé, presidente de aquel grupo, nos anuncia que el grupo hará una importante exposición en aquella ciudad con motivo de las internacionales, Congreso de Orientalistas y regata de embarcaciones automóviles de Tolón y Argel que tendrán lugar durante la primavera de 1905.

La falta de espacio no nos permite expresar detalladamente los objetos de propaganda, folletos, cartas, periódicos, etc., que desea el hacendoso y simpático grupo, pero dirigiéndose á nosotros, ó mejor al Sr. Capé, 17, *boulevart Gambetta, Argel*, serán satisfechos los deseos de los que quieran hacer envíos.

Inglaterra.—Allí no cesan los éxitos, y nuestros incansables colegas ingleses, se esfuerzan por la completa victoria de nuestra causa en su país.

El señor secretario del Club de Londres nos manifiesta que la «Británica Esperanta Asociación» (*British Esperanta Assocciation*) fué fundada en reunión general que tuvo lugar en Essex Hall (Strand). Hasta nuevo aviso se deben dirigir cartas, etc., á H. Clegg (Hon Sec) c/o Mirs Laurence, *14 Norfolk St. Strand, London*.

El diario «The Note Book» contiene en cada número una sección de Esperanto.

Austria.—*Hun Hradisch*. Un curso

kurso al kiu ĉeestadas du-dek-tri fraŭlinoj, estas tie farata de sinjoro O. Simon.

Donis Grottan. Sinjoro Teply propagandas per la gazetaro, montrante la praktikan utilecon de nia lingvo per jam faritaj rakontoj de spertoj.

Belgujo. — *Ardenne.* Tie oni fondis novan grupon.

Renaix kaj *St Gilles.* Sinjoro Blanjean faris sukcesajn paroladojn en la komerca ĉambro de la unua, kaj en la Popola Universitato de la dua, el la cititaj urboj.

Bohemujo.—*Reichenberg.* Tie oni fondis grupon pro laborado de sinjoro Rudolf.

Boliviujo. – Sinjoro Viktoro Muñoz vojaĝante tra tiu ĉi lando, sciigis nian lingvon al multaj personoj de diversaj boliviaj urboj.

Bulgarujo.—La numero 5-6 de «Rondiranto» enhavas la portreton de grafo Albert Gallois la agema kaj simpatia direktoro de nia kara kolego la itala gazeto «L'Esperantista».

Francujo.—*Boulogne s/m.* La ĵurnalo «Le Cicerone» sciigas ke ĉeestos multaj fremdaj kongresanoj kiujn li nomas, al la esperantista kongreso. Ni tute aliĝita al la ideo klopodos por la plej granda sukceso.

Laŭ iniciato de la franca ministraro konsentis uzadi internacie aranĝitajn ilustritajn poŝtkartojn por ricevi «korespondaĵon ĉe la adreso flanko: Bulgarujo, Italujo, Kanado, Kostariko, Luksemburgo, Meksiko, Montenegro, Portugalujo, Rumanujo, Rusujo, Siamo kaj Svisujo.

Amiens. Oni remalfermis la kurson de Esperanto, sub la prezido de sinjoro Tassencourt, prezidanto de tiea grupo kiu prezentis la novan profesoron sinjoron Queste, anstataŭiganto de sinjoro Delfour fundanto kaj sekretario de tiea grupo, kiu estas nomita direktoro de la kolegio

de Esperanto al que asisten veintitrés señoritas, se dá allí por el Sr. O. Simon.

Donis Grottan. El Sr. Tepli hace propaganda por medio de la prensa, indicando la utilidad práctica de nuestra lengua con narraciones ya hechas por expertos.

Bélgica.—*Audenne.* Se ha fundado allí un nuevo grupo.

Renaix kaj *St Gilles.* El Sr. Blanjean ha hecho, con éxito, conferencias en la Cámara de Comercio de la primera y en la Universidad Popular de la segunda, de las ciudades que citamos.

Bohemia.—*Reichenberg.* Se ha fundado allí un grupo á consecuencia de los trabajos del Sr. Rudolf.

Bolivia. – El Sr. Víctor Muñoz viajando por ese país, ha dado á conocer nuestra lengua á muchas personas de distintas ciudades bolivianas.

Bulgaria.—El número 5-6 de «Rondiranto» trae el retrato del conde Alberto Gallois activo y simpático director de nuestro querido colega el periódico italiano «L'Esperantista».

Francia.—*Boulogne s/m.* El diario «Le Cicerone» nos entera de que concurrirán muchos congresistas que nombra, al Congreso esperantista. Nosotros, completamente adheridos al pensamiento, trabajaremos por el mayor éxito.

Por iniciativa del ministerio francés han convenido en el uso de tarjetas postales ilustradas preparadas para que se escriba en el lado de la dirección: Bulgaria, Italia, Canadá, Costarica, Luxemburgo, Méjico, Montenegro, Portugal, Rumanía, Rusia, Siam y Suiza.

Amiens. Se ha vuelto á abrir el curso de Esperanto, bajo la presidencia del Sr. Tassencourt, presidente de aquel grupo, quien presentó al nuevo profesor Sr. Queste, sucesor del Sr. Delfour, fundador y secretario de aquel grupo, que fué nombrado director del colegio de

de Valencio kie certe, kiel en Amiens, li laboregos je nia kara entrepreno.

Grenoble. En la kongreso farita de societo *Association francaise pour l'avancement des sciences*, sinjoro Dourlet prezentis raporton pri la alpreno de lingvo internacia. Li sukcese defendis Esperanton kaj la kongreso proklamis sian aliĝon al la programo de la «Delegacio por alpreno de helpa lingvo internacia» kaj ke *l' asocio* kiel eble plej monhelpos tiun Delegacion.

Parizo. Ce la Pariza grupo oni povas akiri ilustritaj poŝkartojn kun vidaĵo de la esperantista fako en la Saint-Louis-a ekspozicio. 10 ekzempleroj, 0 fr. 54; 100, 4 fr.

Beaune. Kvin kursoj de geesperantistoj funkciadas en tiu urbo direktitajn de sinjorino Coppenet kaj sinjoroj Mathouillet, Bord, Fromageot kaj Coppenet.

Sens. Novan grupon fondis tie, sinjoro René Deshays, bone helpita de sinjoroj Carlo Bourlet, deputato Cornet, Martly kaj aliaj.

«L' Esperantiste» diras ke laŭ iniciativo de doktoro Rodet kelka da kuracistoj kunvenis kaj fondis societon, kies celo estas propagandi Esperanto ĉe la kuracistaro. Tiu ĉi afero estas direktata de la respektindaj profesoroj sinjoroj Brouardel, Javal, Lepine, Bouchard, Picqué, Rodet, Maillard kaj Pelville. Por informoj sin turnu al la ĝenerala sekretario sinjoro P. Rodet, 7, *rue Boileau*, *Paris*, aldonante poŝtan markon por la respondo.

Germanujo.—La propagando kaj la sukceso en tiu ĉi lando estas eksterordinaraj: oni fondis grupojn en *Frankforto* s/m kaj oni esperas la kreon de aliaj en *Stutgarto*, *Karlsruho*, *Ulmo*, *Neu-Isenburgo*, *Friburgo*, *Rawitsĉo*, *Iserlohno* kaj *Remsĉeido* sekve la klopodoj de niaj karaj samideanoj sinjoroj Barthel, Christaler, Sucher, Mybs, Eberle, Trant, Kessler, Mainzer, Peters, Deutsch, W. Müller, Neumann, Hanck, k. c.

Valence donde seguramente, como en Amiens, trabajará en grande por nuestra empresa.

Grenoble. En el congreso, que ha tenido lugar, de la «Asociación francesa para el adelanto de las ciencias», el señor Dourlet presentó una proposición respecto á la adopción de una lengna internacional. Con éxito defendió el Esperanto y el congreso proclamó su adhesión al programa de la «Delegación para adopción de una lengua internacional auxiliar» y que la *Asociación* ayudará metálicamente, cuanto pueda, á esta Delegación.

París. En el prupo de París pueden adquirirse tarjetas postales ilustradas con nna vista de la Sección esperantista en la Exposición de San Luis. 10 ejemplares, 0 fr. 65; 100, 4 fr.

Beaune. Cinco cursos de esperantistas de ambos sexos funcionan en esta ciudad dirigidos por la Sra. Coppenet y los Sres. Mathouillet, Bord, Fromageot y Coppenet.

Sens. Un nuevo grupo fundó allí el Sr. René Deshays, ayudado por los señores Bourlet, diputado Cornet, Martly y otros.

«L' Esperantiste» dice que por iniciativa del doctor Rodet, algunos médicos se han reunido y fundado una sociedad, cuyo fin es propagar el Esperanto entre los médicos.. Este asunto es dirigido por los respetables Sres. Brouardel, Javal, Lepine, Bouchard, Picqué, Rodet, Maillard y Pelville. Para informes dirigirse al secretario generai Sr. P. Rodet, 7, *rue Boileau*, *Paris*, con sello para la respuesta.

Alemania.—La propaganda y el éxito en este pais son extraordinarios: se han formado grupos en *Francfort* s/m y se espera la creación de otros en *Stutgart*, *Karlsruhe*, *Ulm*, *Neu-Isenburgo*, *Friburgo*, *Rawitsch*, *Iserlohn* y *Reimscheid* á consecuencia de los pasos dados por nuestros queridos compañeros de ideas Sres. Barthel, Christaler, Sucher, Mybs, Eberle, Trant, Kessler, Mainzer, Peters, Deutsch, W. Müller, Neumann, Hanck, etcétera.

De la komenco de tiu ĉi jaro la gazeto «Esperantaj Sciigoj» daŭrigos sub la nova titolo «Germana Esperantisto». Ĝia prezo estos 4 fr. jare kaj sinjoroj «Morell & Borel», ĝiaj eldonistoj, celas la plej eblan plibonigon de la publikado. Ni tre deziras plenan sukceson, ĝin rekomendas al niaj legantoj kaj kore gratulas al sinjoroj Morell & Borel, kiujn tiom faras por nia afero en Germanujo.

Desde principio de este año, el periódico «Esperantaj Sciigoj» (Noticias Esperantistas) continuará con el nuevo título «Germana Esperanttsto». Su precio será de 4 fr. al año, y los Sres. Morell & Borel, sus editores, se proponen la mayor mejora posible de la publicación. Mucho deseamos un completo éxito, la recomendamos á nuestros lectores y cariñosamente felicitamos á los Sres. Morell & Borel, que tanto hacen por nuestro asunto en Alemania.

Italujo.—La numero 8 de «L' Esperantista» enpresas inter aliaj belaj verkoj la ĉapitro XI de «Don Kiĥoto», bonega esperantigita de nia kara samideano kaj sampatrujano sinjoro Norman Maclean.

La grava revuo «Ephemerides Calasanctianæ», kiun eldonas en Roma la Pastroj de l' Piaj Skoloj, en la lasta numero dediĉita al la Senmakula Virgulino Mario, kaj verkita en dekdua lingvoj ankaŭ enhavas artikolon esperante verkitan kiu ja alportos la esperantan sciigon al multe de ĝiaj ilustritaj legantoj. Tutkore ni gratulas nin kaj la diritan revuon pri la sukceso ĝia mirinda numero eksterordinara.

Italia.—El número 8 de «L'Esperantista» inserta, entre otras bellas composiciones, el capítulo XI de «Don Quijote», traducido al Esperanto por nuestro querido compañero y compatricio el señor Norman Maclean.

La importante revista «Ephemerides Calasanctianæ», que publican en Roma los Padres Escolapios, en el último número dedicado á la Inmaculada Virgen María y escrito en doce lenguas, contiene también un artículo en Esperanto, que realmente llevará la noticia de él á muchos de sus ilustrados lectores. De todo corazón nos felicitamos, y felicitamos á dicha revista por el éxito de su número extraordinario.

Meksikujo.—La senlaciga gazeto «Meksika Lumturo» tie daŭrigas profite sian propagandon.

Oni sciigas al ni ke oni eldonis en tiu lando belajn ilustritajn poŝtkartojn prezentante la genealogian arbon de esperantistoj en Meksiklando; sur la trunko estas la portreto de sinjoro Morin, en la supro tiu de sinjoro Lamieq; sur la dekstra branĉo tiuj de sinjoroj Vargas kaj Avalos kaj sur la maldekstra tiuj de sinjoroj pastro Blanco kaj Saldaña.

Méjico.—La incansable revista «Meksika Lunturo» continúa allí con provecho su propaganda.

Se nos notifica que se han editado en aquel pais unas bonitas tarjetas postales ilustradas, representando el árbol generalógico de los esperantistas en Méjico; sobre el tronco está el retrato del señor Morin, en lo alto el del Sr. Lamieq; en la rama derecha, los de los Sres. Vargas y Avalos, y en la izquierda los de los señores, sacerdote Blanco y Saldaña.

Nikaragvujo. — *Managvo.* Fraŭlino Evo F. Ridge tie fundis esperantistan grupon.

Nicaragua.—*Managua.* La señorita Eva F. Bidge ha fundado allí un grupo esperantista.

Salvadorujo.—Jen estas la informo ke la respektinda direktoro de la *Instituto Nacional* de San Salvadoro, ĉefurbo de la respubliko de *Salvadoro* donis laŭ peto

Salvador.—He aquí el informe que el respetable director del *Instituto Nacional* de San Salvador, capital de la república del *Salvador* dió á petición del mi-

de la ministro de Publika Instruado de tiu lando:

«La subsignota vicsekretario de Stato en la oficejo de Publika Lernado, *certigas:* ke la informo de la direktoro de la *Instituto Nacional* rilate al la paroladoj *Esperanto* faritaj de sinjoro Ricardo Goyzueta Abrill, en tiu Instituto, diras:—Pro plenumi la ordonon de la Ministrejo de via inda ofico, mi havas la honoron informi al vi ke la tagojn mardon, jaŭdon kaj sabaton de la antaŭa semajno (25ª de Julio), faris paroladojn pri la lingvo *Esperanto* sinjoro Ricardo G. Abrill, invitinte la direktado de nia zorgo kelkajn ne oficialajn personojn kaj al la profesoro de tiu ĉi Instituto. Celis diritaj paroladojn la generalan klarigon pri la fundamentoj de la citite lingvo. Mi opinias, sinjoro Ministro, estus iom grave ke oni donu lecionojn dum kelka da tempo en tiu ĉi instituto aŭ en kiu ajn, profitante la kompetentecon de la profesoro sinjoro Abrill, por konigi al ni la nomitan lingvon kiu eble tre taŭgos en la estontecon. Kun nia plej alta konsidero mi subkribas min de la sinjoro Ministro tre afabla kaj certa servanto.—(signita) *Darío González.* San Salvadoro la 11ª de Aŭgusto de 1904ª (signita). *Nicolás Aguilar.* Estas blazonŝilda sigelo kie oni legas: Ministrejo de la Publika Lernado, San Salvadoro: Respubliko de Salvadoro, Centra Ameriko.»

San Salvadoro. Sinjoro Rikardo Goyzueta Abrill tie faris tri paroladojn antaŭ nombra aŭditoro kaj pensas doni lecionojn en la institutoj kaj oficialaj lernejoj.

Svisujo.—La propagando organizita de «Svisa esperantista Societo» per disdono de eldonitaj propagandaj folioj, tre sukcesas.

Ĝenevo. Laŭ «Juna Esperantisto» la junaj esperantistoj festis, sian ĝeneralan jarkunvenon. Oni aŭdis, raporton de sinjoro Privat, rememorigante la malfacilan komencon de la grupeto kaj ĵurnaleto, dum printempo 1903; paroladojn espe-

nistro de Instrucción Pública de aquel país:

«El infrascrito subsecretario de Estado en el despacho de Instrucción pública, *certifica:* que el informe del director del Instituto Nacional, acerca de las conferencias de *Esperanto,* dadas por el señor D. Ricardo Goyzueta Abrill, en aquel establecimiento, dice:—En cumplimiento de orden del ministerio de su digno cargo, tengo la honra de informar, que los días miércoles, jueves y sábado de la semana anterior (25 de Julio), se dieron las conferencias del idioma *Esperanto,* por el Sr. D. Ricardo G. Abrill, habiendo invitado la Dirección de mi cargo á varias personas particulares y al cuerpo de profesores de este Instituto. Se concretaron dichas conferencias á una explicación general sobre las bases del referido idioma. Soy de opinión, señor Ministro, que sería de alguna importancia se diesen lecciones por algún tiempo en este Establecimiento ó en cualquier otro, aprovechando la competencia del Profesor señor Abril, para dar á conocer entre nosotros el referido idioma pue puede servir de mucho en el porvenir. Con mi mayor consideración me suscribo del señor Ministro muy atento y seguro servidor.—(firmado) *Darío González.* San Salvador 11 de Agosto de 1904 (firmado *Nicolás Aguilar.* Un sello con el escudo nacional en el que se lee: Ministerio de Instrucción Pública, San Salvador: República del Salvador, Centro-América.»

San Salvador. El Sr. Ricardo Goyzueta Abrill ha hecho allí tres discursos ante numeroso auditorio y piensa dar lecciones en los institutos y los colegios oficiales.

Suiza.—La propaganda organizada por la «Sociedad Esperantista Suiza» mediante reparto de ediciones de hojas de propaganda, da muy buenos resultados.

Ginebra. Según «Juna Esperantista» los jóvenes esperantistas festejaron su reunión general anual. Se oyeron, una referencia del Sr. Privat, recordando el difícil comienzo del grupito y periodiquito, durante la primavera de 1903; dis-

rantajn de S.° Renard; de ĉiuj komitanoj, de la Junaj Esperantistoj, sinjoroj Dubois, Hodler, Minod kaj Privat. Multaj telegramoj kaj leteroj alvenis el la plej diversoj landoj. La kunveno tre bone sukcesis kaj rekuraĝigis la esperantistajn por fervora propagando.

St. Gall. Oni kreis novan grupon kiu faras esperantan kurson.

Hispanujo.— *Alicante.* «Museo Exposición» duomonata revuo kiu oni tie publikigas, favore raportas pri Esperanto en ĝia Novembra numero.

Valencio. La 4.^{an} de Decembro okazis ordinara kunsido de la Direktata Komitato de Hispano Societo kaj en ĝi pritraktis la estontan Kongreson Esperantistan de Boulogne-sur-mer kaj tiun de Alĝerio. Oni decidis la aliĝon kaj la helpon. Oni nomis poste propagandista ano Sron. J. Juaneda el Mahon, kaj pritraktis ankaŭ pri la Hispanan Jarlibron, la reaperon de La Suno Hispana k. t. p.

La infana bataliono de la infana lernado, sub tiu ĉi sama titolo, *El batallón infantil de la Niñez escolar*, publikigis unu specialan gazeton, nur unu numeron, por laŭdegi sian patroninon, la Sankta Virgulino Maria en ŝia eksterordinara festo, la oka tago de la pasinta Decembro, kaj inter belaj pensoj de gravaj hispanuloj, oni metis en preferan lokon belan penson esperante verkitan de R. Pastro Guinart kaj hispanigitan de la simpatia fraŭlino Ronjo Romaguera.

Unu el la premioj de la pedagogia kongreso de la «Asocio de instruistoj» kiu ne longe okazis en tiu ĉi urbo, estis donata al verko kiu moto estis *Lingvo estas la plej bona kaj la plej malbona.* Per tiu ĉi esperanta frazo la laŭreata poeto R. Pastro Josefo Felis, de la Piaj Skoloj, volis publike honori nian karan lingvon kiel sindona esperantista laŭ li estas, kaj efektive la nova lingvo ekscitis la scivolemon de la plimultoj ĉeestantoj kaj tio estis neatendita anonco.

cursos en Esperanto del Sr. Renard, de todos los comitanos, de los jóvenes esperantistas, señores Dubois, Hodler, Minod y Privat. Muchos telegramas y cartas llegaron de los más diversos países. La reunión obtuvo muy buen éxito y reanimó á los colegiales esperantistas, para una propaganda fervorosa.

St. Gall. Se ha creado un nuevo grupo que hace un curso esperantista.

España.—*Alicante.* «Museo Exposición» revista quincenal que allí se publica, habla favorablemente al Esperanto, en su número de Noviembre.

Valencia. El 4 de Diciembre tuvo lugar en Valencia una sesión ordinaria de la Junta Directiva de Hispano Societo y en ella se trató del futuro Congreso Esperantista de Boulogne-sur-mer y del de Argel. Se acordó la adhesión y la cooperación. Se nombró socio propagandista al Sr. D. José Juaneda de Mahon, y se trató también de la Hispana Jarlibro, de la reaparición de La Suno Hispana, etcétera, etc.

El batallón infantil de la Niñez escolar, bajo este mismo título, publicó un periódico, sólo un número, para honrar á su Patrona, la Santa Virgen María en su fiesta extraordinaria, el día 8 del pasado Diciembre, y entre bellos pensamientos, de españoles importantes, se ha colocado en lugar preferente un bello pensamiento compuesto en esperanto por el R. Pastor Guinart y traducida al castellano por la simpática señorita Rosita Romaguera.

Uno de los premios del Congreso Pedagógico de la «Asociación de maestros», que tuvo lugar no ha mucho en esta ciudad, fué otorgado á la obra cuyo lema de sebre era *Lingvo estas la plej bona kaj la plej malbona.* (*La lengua es lo mejor y lo peor.*) Por medio de esta esperanta frase, el laureado poeta reverendo padre José Felis, de las Escuelas Pías, quiso honrar públicamente nuestra querida lengua como devoto esperantista que es, y efectivamente la nueva lengua excitó la curiosidad del numeroso público y esto fué un inesperado anuncio.

Mahon (Menorca, Baleares). La ĵurnalo «El Bien Público» enhavas belajn artikolojn favorajn al Esperanto, de la nova kaj entuziasma esperantisto sinjoro pastro Josefo Juaneda, unua samideano el tiu insulo, laŭ niaj sciigoj, sed kie tie kuraĝe starigis nian estandardon.

Murcio. Sro. Pedro Grima presigis en «El Minero de Almaden» bonan kaj utilan artikolon pri nia afero.

Mahon (Menorca, Baleares). El diario «El Bien Público» contiene bellos artículos favorables al Esperanto, de un nuevo entusiasta esperantista, el señor sacerdote José Juaneda, primer compañero de la idea en aquella isla, según nuestras noticias, pero que con valentía ha levantado allí nuestro estandarte.

Murcia. El Sr. D. Pedro Grima ha hecho publicar en «El Minero de Almaden» un artículo bueno y útil á nuestro asunto.

Gravaj avizoj

Ni petas de sinjoroj kiuj ricevos tiun ĉi gazeton kaj ne volos aboni aŭ daŭrigi la abonon, ke ili resendu ĝin al ni. Alie ni konsideros ilin abonantoj dum 1905.

—Por eviti ke kelkaj kolektantoj de gazetoj daŭrigu trouzante pri nia neprofitemo, ni petas sinjorojn kiuj postulos al ni provajn numerojn, ke se post vidi tiun kiun ni sendos al ĉiu, ne plaĉas al ili, kaj ne volas aboni, ĝin resendu al ni.

—Pro la frueco je kiu ni presigis kaj dissendis la cirkuleron avizantan nian reaperon, ni diris *mem kondiĉoj* anstataŭ *samaj kondiĉoj*. La lertaj esperantistoj ja vidis nian eraron, sed ni avizas pri ĝi por ne disdoni tiun malbonan semon inter la komencantoj.

—Ni petas de niaj legantoj ke lli fiksu sian atenton je la koverto kaj ili vidu ke ni plimalgrandigis la prezon de la anoncoj kaj faciligis la pagon de l' abonoj, k. t. p. per la akcepto de poŝtmarkoj, el ĉiuj landoj, kiujn ni petegas oni sendu al ni sen pere, ĉar per tio rimedo oni evitas al ni elspezojn pro maklero kaj oni simpligas nian administradon.

Avisos importantes

Suplicamos á los señores que reciban este periódico y no quieran abonarse ó continuar el abono, que nos lo devuelvan. De no hacerlo así les consideramos abonados durante 1905.

—Para evitar que continúen abusando de nuestro desinterés algunos coleccionistas de periódicos, rogamos á los señores que nos piden números de prueba, que si visto el que les mandaremos no les gusta y no quieren suscribirse, nos lo devuelvan.

—A causa de la rapidez con que hicimos imprimir y repartimos la circular avisando nuestra reaparición, digimos *mem kondiĉoj* en vez de *samaj kondiĉoj*. Los esperantistas prácticos, desde luego han visto nuestro error; pero damos aviso de él, para no esparcir esta mala semilla entre los princip,antes.

—Suplicamos á nuestros lectores que fijen su atención en la cubierta y vean que hemos disminuido el precio de los anuncios y facilitado el pago de los abonos, etc., por la aceptación de sellos de correos, de todos los países, los cuales rogamos se nos envíen sin mediación, porque de este modo se nos evitan gastos de corretaje y se simplifica nuestra administración.

Ni sendadas tiun ĉi publikigadon al ĉiuj gazetoj esperantistaj, kvamkam pri kelkaj ni ne ricevas interŝanĝon. Se oni ĝin ne akceptas, ni petegas ke oni tion sciigu al ni, per resendo de la nia.

Korespondada fako de "La Suno Hispana„

SINJOROJ:

R. C. Murcio. Hispanujo.—Mi ricevis tri-dek pesetojn je viaj dek abonoj dum 1905. Dankon.

R. G. Ponce (Puerto-Rico).—Mi ricevis vian dolaron, dankon, abonigis al vi dum 1905, plenumis vian alian deziron kaj skribis al vi. Poste mi ricevis vian duan leteron.

J. de L., Santa Isabel (Fernando Póo).—Recibí el importe de la suscripción de 1904. Gracias y un abrazo.

A. K. Odesso (Rusujo).—Mi ricevis viajn abonpagojn, por 1905 kaj de Januaro a Septembro 1904. Laŭ via peto mi plezure sendis al vi garantiitan paketon kiu enhavas hispanajn uzitajn poŝtkartojn.

H. C. el B. S. A., Londono (Anglujo).—Mi dankegas l' anoncon de nia L. S. H. en via broŝuro.

F. H., Madrido (Hispanujo)—Recibidas 2,50 pesetas que mandaron ustedes por cuenta de Sres. S.

J. J. S. Albarracin (Hispanujo).—Konforme.

J. B. Barcelono (Hispanujo).—Mi korektas vian adreson.

G. N. Malago (Hispanujo).—M. B. Dijono (Franeujo).—S. D. C, Figueras (Hispanujo).—A. O. Liono (Francujo).—J. R. Barcelono (Hispanujo).—E. M. Gea de Albarracin (Hispanujo).—J. J. C. Mahon (Menorca, Hispanujo).—C. de R. de A. Azpeitia (Hispanujo).—P. T. Gallarta (Hispanujo).—R. U. Azpeitia (Hispanujo).—J. L. Parizo (Francujo).—J. C. sek G. B. Beaume (Francujo).—A. L. Puertomingalvo (Hispanujo).—G. D Saratov (Rusujo).—M. E. T. Champo s/drac (Francujo).—O. (G. G.) Grenoble (Francujo).—M. Ll. Villanueva y Geltrú (Hispanujo).—C. A. J. sek D. G. Dijono (Francujo).—D. A. C. Cuevas de Vera (Hispanujo). Mi ricevis viajn abonpagojn dum 1905. Dankojn.

Kore salutas Vin,

A; J. L.

Tipografía Moderna, á cargo de Miguel Gimeno, Avellanas, 11.—Valencia.

Rondirantoj-Oni deziras ke seriozaj esperantistoj partoprenu en la jenaj:

Hispana Stelo (Nur rondiras tra Hispanujo)—Rondestro Sro. Norman Maclean—Aguilas (provinco de Murcio).

Katolica Stelo (Rondiros tra Eŭropo kaj la Norda Afriko).—Rondestro. Sro. R. Codorniu -Malecón, litero C. Murcia (Hispanujo).

Volu skribi al la rondestroj.

Asocio de bohemaj instruistoj deziras ricevi, per Esperanto, sciigoj el fremdaj landoj pri klero de popolo, socialaj institucioj, gazetoj kaj revuoj, kiuj okupiĝas pri demandoj de plibonigo de popola klero. Adresu al *Sro. Nohy Hanŭs Studento en Klatovy (Bohemujo).*

Fraŭlino Rosita Peris, S. Vicente, 190, Valencia, (España) deziras interŝanĝi ilustritajn poŝtkartojn kun fremdaj geesperantistoj.

Lyon'a Loterio por la Esperantistaj blinduloj.—La Lotado de la Loterio okazos la 22an de Januaro, en la granda amfiteatro de la «Artaj Palaco» en Lyon'o.—La tabelo de la gajnintaj numeroj estos sendata al ĉiuj esperantistaj ĵurnaloj de la mondo. —Oni devos adresi la gajnintajn biletojn al fraŭlino Zabilon d' Her, (33, rue Sala, Lyon), kiu prenos sur sin sendigi la lotaĵojn post ricevo de la elspezoj de transsendo kaj pakado.—La personoj gajnintaj, kiuj kune kun la mendo de biletoj, konigis siajn nomon kaj adreson al fraŭlino Zabulon d' Her, ricevos poŝtkarton montrantan la lotaĵon gajnitan kaj la sumon pagotan por ĝia sendo.—*La komitato de la Loterio.*

Sinjoro Viktor Tisserand, 31, rue de Maŭrepas, Elbeuf, France.—Deziras interŝanĝi poŝtkartojn ilustritajn kun hispanaj geesperantistoj.

Sinjoro Al Chopard, 21 rue Bihorel, Rouen (France).—Deziras interŝanĝi poŝtkartojn ilustritajn kun hispanaj geesperantistoj.

Bulletin de la Societé des Sciences naturelles et d'enseignement populaire de Tarare—Paraissant le 15 de chaque mois—Prix du numero: 50 cent.

EL BIBLIOTECARIO DEL GRUPO ESPERANTISTA DE MURCIA—Sociedad, 14—Se encarga de hacer la suscripción á cualquiera revista de Esperanto, de las que se publican en la actualidad y de proporcionar cualquiera de las obras de Esperanto.

Diccionario esperanto español de raíces, una peseta; Gramática, 0,75; cuadro de palabras correlativas, 0,10; enumeración y significado de los afijos, 0,25; ejercicio de traducción, 0,50.—RVDO. P. ANTONIO GUINART—ESCUELAS PÍAS—VALENCIA.

L' Esperantiste oficiala revuo de la Societo franca por la propagando de esperanto, 20 paĝoj (formato 15×20) da teksto franca-esperanta kun ok paĝoj de kovrilo, internacia korespondado esperanta, senpage, *3 fr. 50 por unu jaro.* 4 fr. kun enskribo en la societon. Turnu vin al *Administration de «L'Esperantiste», Louviers (Eure) France.*

LONDONO Pensio per gesinjoroj. Hejmaj komfortaĵoj, bano (varma kaj malvarma) Moderaj prezoj. Oni paroladas kaj korespondadas en esperanto, angla kaj franca lingvo. **Sinjorino O'Connor,** *Esperanto House, St-Stephen's Sq. Bayswater, 10.*

MANUAL Y EJERCICIOS DE LA LENGUA INTERNACIONAL

ESPERANTO

POR INGLADA Y LÓPEZ VILLANUEVA, Precio: **3 pesetas.**—En las principales librerías de España y América y en la Administración de este periódico.

LA NORD-AMERIKAJ UNINGITAJ STATOJ EN XXa JARCENTO de L. Leroy Beaulieu; AKCIA ESPERANTISTA SOCIETO, nova propagandilo; EL LA **Pensoj de saguloj por ĉiu tago,** DE LEO TOLSTOJ;

Multaj literaturaj artikolon estas nur legeblaj en la monata revuo

« Lingvo Internacia »

Jare: 4 frankoj. Kun literatura aldono: 6 1/2 frankoj. 27, Boulevard Arago, Paris aŭ ĉe Sro. Jos Jamin, 78, rue de la Longue Haie, Bruxelles.